

Skoleleders årsberetning 2019

Kære forældre, kære Skolekreds – kære Generalforsamling!

Det er med stor taknemmelighed og glæde, at jeg er her i dag. Jeg skal give min første årsberetning for Fjaltring Friskole og sikke et år at skulle berette fra.

Jeg er taknemmelig og glad for, at I for cirka et år siden stemte for, at jeg kunne blive en del af dette unikke sted.

Tak til jer forældre, fordi I har lukket mig ind og givet mig plads. Tak for jeres dejlige unger. Jeg er meget ydmyg over for den tillid I viser ved at have valgt denne skole, som på mange måder bryder med normerne. Det er jeres valg der danner grundlaget for skolens fortsatte eksistens og I er ikke en selvfølge.

Tak til bestyrelsen, som ud over vores møder, hjælper med hjemmeside, regninger, håndværk og meget meget mere. Tak til Henrik, Sten og Kasper for at hjælpe med pillefyret – det har stor betydning for både skolen og gæstehuset. Og tak til Tommy som trofast kommer og gør grundigt rent flere gange om ugen.

Tak til støttekredsen for jeres opbakning og tak til jer der besøger og bruger skolen. Jeg tror det har stor betydning og værdi, at vi åbner op for hinanden.

Tak til Janet vores tilsynsførende. Det er altid dejligt når du kommer og følger med. Du har en dejlig måde at være her på.

Og Birthe – En kæmpe tak til dig. Du er stadig den, der har det helt store økonomiske overblik, og jeg er fyldt af respekt for det, du kan, og den hjælp du yder.

Men jeg fyldes naturligvis og allermest med glæde for hverdagen. Hver dag er det en fornøjelse at tage på arbejde og opleve elever og kolleger møde ind. Alle ankommer glade, smilende og med fornyet energi. Det er en fornøjelse at sige godmorgen til alle. Jeg føler mig privilegeret, fordi jeg som skoleleder kender eleverne, og fordi de kender mig.

Jeg føler mig også tryk, fordi jeg mærker, at hver af mine skønne kolleger hver dag er klar til at give alt, hvad de har. Om eftermiddagen siger vi "tak for i dag", og jeg mærker den samme glæde ved jobbet, som da dagen startede. Tirsdag og torsdag siger vi tak for i dag til dig Inger. Tak for det store og uerstattelige arbejde du gør i SFO'en og hver gang, der er et arrangement.

Kære Rikke, Fie, Rene og Inger. I er robuste, troværdige, trofaste, ægte, grounded, forskellige, engagerede, inspirerende, autentiske og unikke alle 4. Det er en ære at have jer på skolen. I er fantastiske hver og en.

Sammen med eleverne påvirker og påvirkes vi med vores forskellige personligheder og historier. Vi er alle som en lille familie, som socialt skal spille sammen i et dannelsesrum. Det er en kompleks og udfordrende rejse for os alle – det er livets skole – det er ægte og hårdt og derfor er det smukt!

Og det magiske her er måske netop, at vi er sammen.

Alle hverdage starter med morgensamling. Her synger vi, her samtaler vi - gerne ud fra oplæsning og temaer, og her bevæger vi os og er kreative sammen. Ugens sang, onsdags-gå-tur

og torsdags-nyhederne er kommet til undervejs – alle 3 tiltag vil jeg meget gerne fortsætte med. Socialt kan morgensamlingen noget, og jeg drømmer om, at alle elever er med hver morgen. Den månedlige morgensamling i kirken med Christian ved klaveret er til stor glæde for os alle.

Fælles for alle er læsetid. Her er det en fornøjelse at opleve, hvordan børnene individuelt fordyber sig i læsningen. Fordybelsen, roen og mængden af stof, som børnene suger til sig, er med til at give dem både selvindsigt og udsigt til verden omkring dem.

I pauserne er der god tid til leg. Der er så god tid, at eleverne har tid til hinanden, og det kan faktisk være krævende. De skal tilpasse sig det fysiske miljø, de er i – det være sig inde eller ude. Og så skal de tilpasse sig hinanden og vise hensyn – det er ikke altid let. Vi mennesker er jo ikke altid så lette at have med gøre, vi kan ikke slukkes, og vi er ret intelligente. Det ville være lettere, hvis vores pauser blot var 5-10 min. Men vi tror på, at eleverne har brug for tid, hvis de skal øve sig i empati, hensyn og det at afkode andre mennesker.

Af samme grund er vi er vilde med vores projekter og anderledes uger, hvor både børn og voksne arbejder sammen på tværs af alder. Her har vi mulighed for at organisere dagene anderledes, og vi kan trække eleverne nye steder hen, og det er fantastisk at være med til. I år synes vi selv, projektugerne har været vildt gode. Vi har indtil videre arbejdet med 2 temaer: Plastik samt Kost, Motion og Sundhed. De 2 projekter har haft indvirkning på hele skoleåret. Eleverne har igen og igen taget temaerne op og koblet ny viden og refleksion på. Vores sidste projekt bliver en efterbearbejdning af vores lejrskoler. Lille- og mellemgruppen skal besøge Eriksminde Efterskole, som vi lavede Halfdan Rasmussen tegningerne sammen med, og storegruppen tager til Bornholm. Alle glæder sig.

I løbet af året har eleverne lavet fremlæggelser for hinanden. Og uanset om det har været om historiske udgravninger, truede dyr, folkeviser, personkarakteristikker, børn i andre lande, skuespil på tysk, musikkens genrer, affald i naturen, dagens sang på engelsk eller noget helt andet, så er eleverne virkelig gode til både at fremlægge, lytte og give feedback til hinanden. Kvaliteten af det, de leverer, afhænger både af de, som sender, og de som modtager.

På samme måde afhænger kvaliteten og udfaldet af hverdagens undervisning af, om vi er der for os selv og hinanden. Og dette spændingsfelt, synes jeg, er ret spændende.

Når vi mennesker oplever, at fællesskabet afhænger af vores tilstedeværelse og indsats, så mærker vi også, at fællesskabet forpligter. Vi må ikke gøre os selv og slet ikke andre ligegyldige. Tilstedeværelse og indsats må ikke blive til sure pligter, de er gyldige elementer som er nødvendige for at fællesskaber fungerer.

Når vi spørger os selv, om vi behøves eller børnene spørger os: "Behøves jeg at...". Fx "Behøves jeg at tømme opvaskeren?"; "Behøves jeg tage af sted til fodbold?"; "Behøves jeg at tage til fødselsdag?"; "Behøves jeg at hjælpe med at rydde op?". Ja, så er spørgsmålet også ofte efterfulgt af et "... det er jo alligevel bare...". I forbindelse med teaterugen oplevede jeg fx en elev spørge: "Behøves jeg være med på scenen, jeg skal jo bare...". Her mener jeg, at vi voksne skal stoppe op og overveje vores svar. Selvfølgelig skal eleven på scenen. Vi skal forstå, at det ikke er ligegyldigt – det er efter min mening fællesskabet, der sættes på spil. Vi skal gøre vores børn gyldige og nødvendige – vi skal sætte dem i og ikke ud af spil. Hvis vi signalerer, at det er lige meget, ja så er der en risiko for, at noget, der kunne blive en god fælles oplevelse, noget

man kunne blive stolt af, ikke får lov at blive til. Så jo, det er nødvendigt – eleverne behøves selvfølgelig altid!

Jeg tror, at vi skal øve os i at være mere sammen med andre. Vi kan kun frigøre os selv, være uafhængige og stå på egne ben, når vi har nogen at frigøre os fra. Alt for mange er i dag bange for både at være sociale og alene. At trække sig fra fællesskaber skal helst ikke være forbundet med angst, det bliver vores eget selskab ikke værdifuldt af – det bliver ensomt.

Derfor er arrangementerne i løbet af året vigtige og fyldte med læring. For nogle er det faktisk ikke bare for sjov at sove i shelter sammen, at feste sammen til høstfesten, at optræde til juleshow og Lucia, deltage i fastelavnsfest, sove på skolen til klassefest og knokle med teaterstykket – det er krævende, udviklende og super vigtigt. Vi skal forstå, når det er svært, og vi skal være stolte, når det lykkes, for det er ikke en selvfølge.

Og derfor kære forældre, er jeg også meget glad for det fællesskab, som jeg føler, der er opbygget omkring det praktiske arbejde til TorsdagsTagFatMad. Det emmer af hygge og god energi, når I er her. Det gør mig glad, når jeg mærker, at I nyder hinandens selskab og samarbejder om jeres skole. Her er I i mine øjne kæmpe forbilleder for jeres børn.

Med foråret er lyset kommet, og her er så smukt. Jeg bliver igen ramt af ydmyghed, når jeg tænker på, hvor mange årgange af elever, der har gået i skole på dette smukke og vilde sted. Bevidstheden om, at der sikkert har været perioder med færre børn og perioder med flere børn end nu, betyder, at selvom vi kun er knap 30 børn, så kan det gå, og det går så godt. Siden skoleårets start har vi øget antallet af børn med 11 – det er vi rigtig stolte af. Vi har dog også sagt farvel til 2 elever, som for nylig har søgt nye steder hen. Det er helt naturligt, og det er helt ok.

På lærerfronten blæser forandringerne vinde dog også af og til. I år har vi haft Sune og Kasper som timelærere. De har gjort det så godt på hver deres område.

Som skrevet ud til jer forældre, så går vi en ny tid i møde. Rikke har valgt at sige sin stilling op fra næste skoleår. Efter Min Landsby App'en var med i Løvens Hule, så har Rikke og Heino fået rigtig travlt i deres virksomhed. Rikke har valgt at hellige sig 100% til projektet. Jeg er fuld af respekt og forståelse, og vi anerkender dit valg Rikke. Vi kommer til at savne dig helt vildt, men selvfølgelig skal I udleve jeres eventyr. I er så seje, og I er heldigvis stadig en del af skolen som forældre.

Vi går en tid i møde, hvor vi skal finde en ny dygtig lærer og det bliver spændende.

I morgen er vi klar med en forrygende forestilling – "Fjalhalla" om de Nordiske Guder. Når vi spiller stykket i morgen, kan vi, eleverne og tilskuerne mærke, hvad det betyder at have arbejdet tæt sammen i 2 uger. Jeg håber på en fælles følelse af stolthed, som giver eleverne indblik i, hvad de kan udrette sammen med andre, men også hvad de kan hver især. Det handler om at have modet til at involvere sig og overskride egne grænser i fællesskab.

Når eleverne på Fjaltring Friskole spiller skuespil, spiller musik og synger, så er det som om skolens DNA vækkes til live. Derfor drømmer jeg også om, at synergien mellem skole og det lokale samfund bliver endnu stærkere. Her i området er der så meget kraft og energi. Her er fyldt af initiativ. Her er kunst, kultur og musik i luften - det svier overalt. Men i hverdagen blæser det desværre ikke altid ind igennem skolens lokaler, som jeg fornemmer, det gjorde engang. Jeg

drømmer om, at vestenvinden blæser kunsten, kulturen og musikken ind gennem revner og sprækker og fylder vores skole med mere bevægelse, musik og kunst i hverdagen.

Det handler om, at jeg kommer mere ud og inviterer mere ind. Det er et af mine mål med det kommende år.

Derfor glæder jeg mig også til koncerten med Solvej d. 26. april. Her lukker vi dørene op, så nostalgien og musikken kan komme ind, samtidig med at vi lukker vores egen lyd fra Cool Kids ud.

Jeg siger tak for et lærerigt år til jer alle, det har været spændende, udfordrende, vildt og fantastisk – jeg glæder mig til det nye, som ligger og venter på os.

10. april 2019

Ane Lambæk